

To: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl
Cc: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl
From: [redacted]
Sent: Tue 8/18/2020 9:44:27 AM
Subject: RE: Q&A publicatieversie
Received: Tue 8/18/2020 9:44:28 AM

Hoi,

In het ingekorte antwoord ontbreekt een woord als je de track changes eruit haalt. Moet worden: Met deze **methode** kan worden vastgesteld of het RNA van het nieuwe coronavirus aanwezig is in het rioolwater.

Ik heb bij de laatste vraag ook zeer mijn twijfels of we dat als Q&A moeten opnemen. Lijkt mij van niet. Het is meer een toelichting die op het dashboard zou kunnen komen, al denk ik ook hier dat het allemaal veel te ingewikkeld wordt voor de gemiddelde lezer/bezoeker van website en/of dashboard. En trouwens, de data zijn toch ook per rwzi te zien, losgekoppeld van de veiligheidsregio? Ik kan hier verder niet veel meer over zeggen.

Groet, [redacted]

Dr. Ing. F.M. ([redacted])

National Institute for Public Health and the Environment
 Centre for Infectious Disease Control Netherlands
 Centre for Zoonoses and Environmental Microbiology
 P.O. Box 1
 3720 BA Bilthoven
 The Netherlands

tel: [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] and [redacted]
 e-mail: [redacted]@rivm.nl

From: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Sent: dinsdag 18 augustus 2020 11:18
To: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Cc: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: RE: Q&A publicatieversie

Beste allen,

Hierbij de geschoonde versie met de verwerkte correcties en opmerkingen van [redacted] en de Q&A van [redacted]. Er waren nog 2 Q&A's apart gemaald. Over data (die is samengevoegd met de eerste Q&A) en over veiligheidsregio's (zie hieronder), maar die laatste is geen echte Q&A en ik vraag me bij deze af of dit een publieksvraag is?

Ik heb nog een link naar de open data nodig. En een check op 1 ingekort antwoord. Heel fijn als dit vanochtend lukt.

Groet,

[redacted]

Hoe worden de gegevens van de Rioolzuiveringsinstallatie 'verdeelt' over de veiligheidsregio's?

- Manier van verdelen over veiligheidsregio's door RIVM dient te worden toegelicht in de Q&A. Dit heeft beperkingen zoals [redacted] aangaf: de Rioolwater zuiveringsinstallatie wordt namelijk nu verdeeld per veiligheidsregio waar de installatie in staat, NIET waar het verzorgingsgebied ligt (waar de ontlasting vandaan komt). Dit kunnen soms bv. over 3 veiligheidsregio's verspreid zijn.

Goed punt, toegevoegd.

From: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Sent: dinsdag 18 augustus 2020 10:07
To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Cc: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: RE: Nog 4 Q&A's voor check/aanvulling

Heel erg bedankt [redacted]

Ik vind jouw antwoord heel duidelijk, zullen we die dan plaatsen en zien of er meer vragen over komen? En welke dat dan zijn en evt Q&A toevoegen of aanpassen obv die vragen?

From: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Sent: dinsdag 18 augustus 2020 09:57
To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Cc: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: RE: Nog 4 Q&A's voor check/aanvulling

Hoi,

Ik bemoei me hier toch even mee, want ik vind dit ook een heel lastig geval. Ik vind dat het antwoord op de vraag meer vragen oproept dan beantwoord.

We zeggen dat regenval geen invloed heeft op de meting, maar wel op de berekening. Logische vervolgvraag is dan: wordt daar voor gecorrigeerd. Nou, nee dus, op dit moment nog niet, dan kan pas als we daar een model voor hebben. Als we dat antwoorden, roept dat meteen weer vragen op over de waarden die we rapporteren. Maar in de procedure voor monsterneming corrigeren we er wel een soort van voor. Ik doe een poging om het uit te leggen. Ik vraag me wel af wat het publiek er mee moet, maar misschien is dit al een vraag die gesteld is? Of hebben we die zelf bedacht en kunnen we misschien beter wachten met hem bij de Q&As te zetten tot hij echt gesteld wordt?

De hoeveelheid regen die valt heeft geen invloed op de meting, maar wel op de het aantal virusdeeltjes per milliliter. Als er meer regen valt, worden de aantallen virusdeeltjes per milliliter lager. Om te voorkomen dat dit invloed heeft op het resultaat van de metingen, wordt het rioolwater op een speciale manier bemonsterd. Gedurende 24 uur wordt steeds een klein monster van het rioolwater genomen. De grootte van het monster is afhankelijk van de hoeveelheid rioolwater die door de rioolwaterzuiveringsinstallatie stroomt (die noemen we het debiet). Als er veel regen valt en er dus veel water langs stroomt, wordt een groter monster genomen dan wanneer er geen of weinig regen valt. Door al deze kleine monsters samen te voegen en te mengen, ontstaat een monster dat representatief is voor de hoeveelheid rioolwater die de afgelopen 24 uur de rioolwaterzuiveringsinstallatie gepasseerd is. Uit dat gemengde monster wordt een monster voor de meting genomen.

Groet, [redacted]

Dr. [redacted] ([redacted])

National Institute for Public Health and the Environment
 Centre for Infectious Disease Control Netherlands
 Centre for Zoonoses and Environmental Microbiology
 P.O. Box 1
 3720 BA Bilthoven
 The Netherlands

tel: [redacted] and [redacted]
 e-mail: [redacted]@rivm.nl

From: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Sent: dinsdag 18 augustus 2020 09:18
To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Cc: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: RE: Nog 4 Q&A's voor check/aanvulling

Hoi [redacted]

Bedankt. Er is nog 1 vraag/antwoord die niet duidelijk is voor het publiek (en ook niet voor mij *), dat is de laatste zin. Kun je daar nog naar kijken?
Ik denk dat in het antwoord duidelijk moet worden dat de meting beïnvloed kan worden, maar dat dat gecorrigeerd wordt? Alleen in eenvoudige taal.

Kan de meting beïnvloed worden door andere factoren zoals regenwater?
De hoeveelheid regen die valt heeft geen invloed op de meting, maar wel op de berekening van het aantal virusdeeltjes per milliliter rioolwater. Als er meer regen valt, worden de aantallen virusdeeltjes per milliliter lager. Door zogenaamde debiet proportionele bemonstering wordt gedurende 24 uur steeds een monster genomen afhankelijk van de hoeveelheid rioolwater die langsstroomt (dit noemen we het debiet).

Groet,

5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Sent: maandag 17 augustus 2020 18:10
To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Subject: RE: Nog 4 Q&A's voor check/aanvulling

Dank! Akkoord

From: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Sent: maandag 17 augustus 2020 17:28
To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Subject: Nog 4 Q&A's voor check/aanvulling
Importance: High

Hoi 5.1.2e

5.1.2e en ik hebben net afgestemd over de laatste Q&A's. Er zijn er 4 waarvoor jouw reactie en akkoord nog nodig is.
Die heb ik geel gearceerd.

Met groet,

5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Sent: maandag 17 augustus 2020 16:43
To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Subject: RE: Q&A laatste aanvullingen en aanpassingen - nog aanvullingen nodig!

Hier weer retour; hopelijk weer wat opgehelderd.

Groet, 5.1.2e

Dr. 5.1.2e (5.1.2e)

National Institute for Public Health and the Environment
Centre for Infectious Disease Control Netherlands
Centre for Zoonoses and Environmental Microbiology
P.O. Box 1
3720 BA Bilthoven
The Netherlands

tel: 5.1.2e 1.2 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e and 5.1.2e)
 e-mail: 5.1.2e @rivm.nl

From: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Sent: maandag 17 augustus 2020 16:06
To: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Subject: RE: Q&A laatste aanvullingen en aanpassingen - nog aanvullingen nodig!

Hoi, bij deze, hopelijk lukt het nog om de puntjes op de i te zetten, want er staat nog wel wat open. Groet, 5.1.2e

---

From: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Sent: maandag 17 augustus 2020 15:35
To: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Subject: RE: Q&A laatste aanvullingen en aanpassingen - nog aanvullingen nodig!

Dag allemaal,

Ik ben er weer doorheen gegaan; zie suggesties, opmerkingen en aanpassingen.
 Diana kun jij zo weer even verder en misschien weer een opschoon-actie doen? Dat werkt erg plezierig. Soms zie je door de track changes het bos niet meer *

Groeten, 5.1.2e

Dr. 5.1.2e 5.1.2e

National Institute for Public Health and the Environment
 Centre for Infectious Disease Control Netherlands
 Centre for Zoonoses and Environmental Microbiology
 P.O. Box 1
 3720 BA Bilthoven
 The Netherlands

tel: 5.1.2e 1.2 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e and 5.1.2e)
 e-mail: 5.1.2e @rivm.nl

From: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Sent: maandag 17 augustus 2020 14:53
To: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Subject: RE: Q&A laatste aanvullingen en aanpassingen - nog aanvullingen nodig!

Beste allen,

Hierbij de laatste versie van de Q&A's.
 Ik heb de wijzigingen uit de versie van Ana Maria overgenomen en eerdere wijzigingen/aanvullingen verwerkt.
 Maar de Q&A's zijn nog niet af. Willen jullie nog kijken naar de openstaande vragen? Bij een aantal heb ik wat suggesties gedaan.

Graag jullie reactie.

Groet,

5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Sent: maandag 17 augustus 2020 12:50
To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Subject: Q&A laatste aanvullingen en aanpassingen

From: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Sent: maandag 17 augustus 2020 09:59
To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Subject: RE: 20200813aangepastScript video Riolwatersurveillance DEFINITIEFLAATSTEVERSIE (002)
Importance: High

Goedemorgen,

We zijn er bijna. Bijgaand de laatste versie met een aantal vragen/opmerkingen en wijzigingen van mij. Willen jullie hier naar kijken, reactie hoor ik graag.

Hartelijke groet,

5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Sent: maandag 17 augustus 2020 08:55
To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Subject: RE: 20200813aangepastScript video Riolwatersurveillance DEFINITIEFLAATSTEVERSIE (002)

Hoi,

In het document bij de QenA's nog een paar tekstuele suggesties en een enkele opmerking van mij.

Groet, 5.1.2e

Dr. Ing. F.M. (5.1.2e)

National Institute for Public Health and the Environment
Centre for Infectious Disease Control Netherlands
Centre for Zoonoses and Environmental Microbiology
P.O. Box 1
3720 BA Bilthoven
The Netherlands

tel 5.1.2e 5.1.2e (5.1.2e 5.1.2e and 5.1.2e
e-mail 5.1.2e@rivm.nl

From: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Sent: zondag 16 augustus 2020 22:56
To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Subject: RE: 20200813aangepastScript video Riolwatersurveillance DEFINITIEFLAATSTEVERSIE (002)

Hi alle drie,

Hierbij mijn aanvullingen en aanpassingen op de Q&A.

Groeten,

5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Sent: vrijdag 14 augustus 2020 15:17

To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e

<5.1.2e@rivm.nl>

Cc: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Subject: 20200813aangepastScript video Rioolwatersurveillance DEFINITIEFLAATSTEVERSIE (002)

Beste 5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e

Bijgaand het script voor de aangepaste animatie, de Nederlandse stem is al opgenomen. Dit moet ook in het Engels, om de Engelse versie voor dinsdagochtend klaar te hebben, wil het bureau vanmiddag/vandaag nog de vertaling.

@ 5.1.2e Ik hoor graag spoedig of jij dit kunt doen! (anders moet ik vertaalbureau er op zetten)

Dan bijgaand ook Q en A's. Voor op de website en/of woordvoering/viacoronadashboard. Ik heb bij een aantal al een voorzet gedaan. Wie kan deze beantwoorden? Voor dinsdagochtend 9:00 uur moeten deze klaar zijn zodat we als het nieuwsbericht uit gaat een actuele webpagina hebben, de woordvoerders kunnen voorbereiden, ook voor coronadashboard.

Ik hoor het graag.

Hartelijke groet,

5.1.2e